

RABE - også kaldet "Tyskerbakken "

AF HANNE BYRIEL

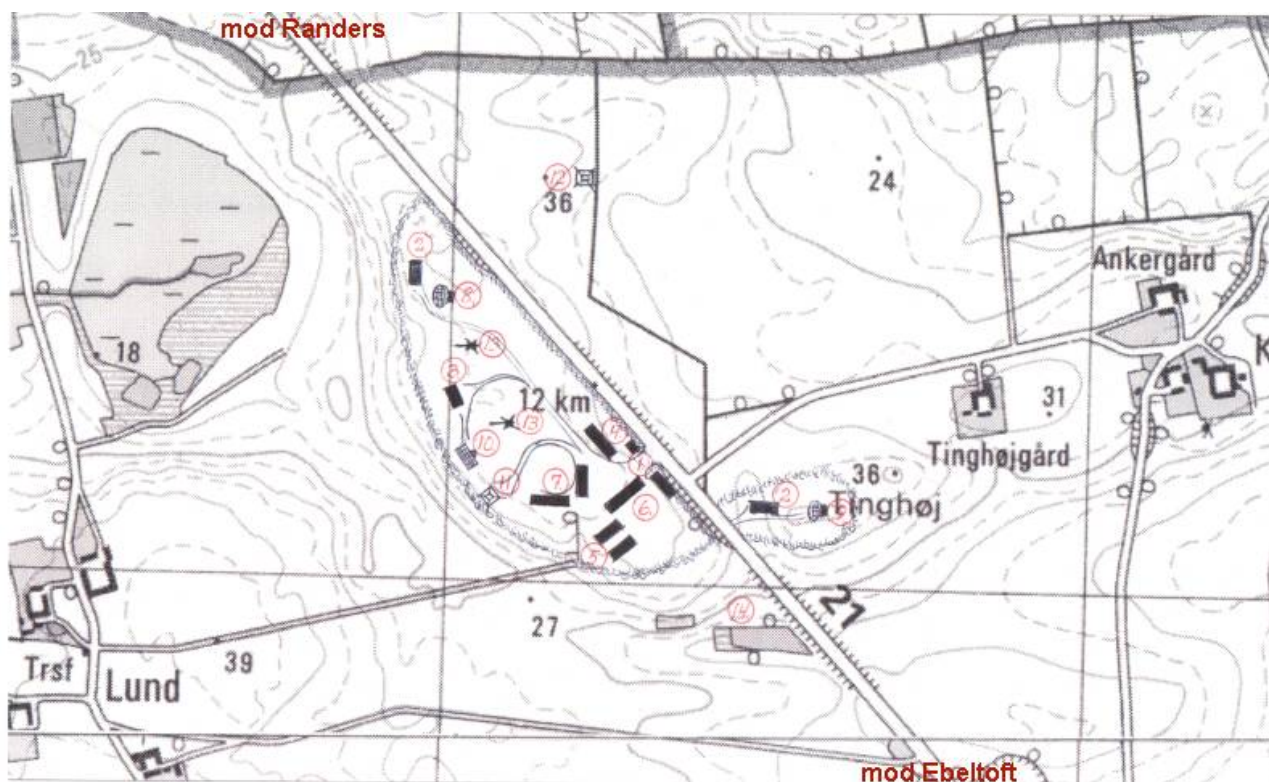
(Kilde: Lokalhistorisk Forening for Sønderhald, Årsskrift 2012)

De efterfølgende sider vil være fortællinger om "tyskerbakken" eller "Hørning-lejren", som den tyske radarstation blev kaldt i folkemunde.

Lejren var beliggende ved Ebeltoftvejen på markerne mellem Lund og Krogsager - se kortet. Den 15. april 1942 kom tyske tropper og afsatte den plads, de skulle bruge på Lund og Krogsager marker. Midt i maj måned begyndte støbningen af 6-kantede betonfundamenter.

Som en del af tyskernes samlede danske befæstningsanlæg, blev der bygget en flyveplads i Tirstrup, og "Hørning-lejren" var en af de 29 radar stationer, som blev bygget rundt om i hele Danmark. Det tyske militærs navn for Hørning-lejren var RABE.

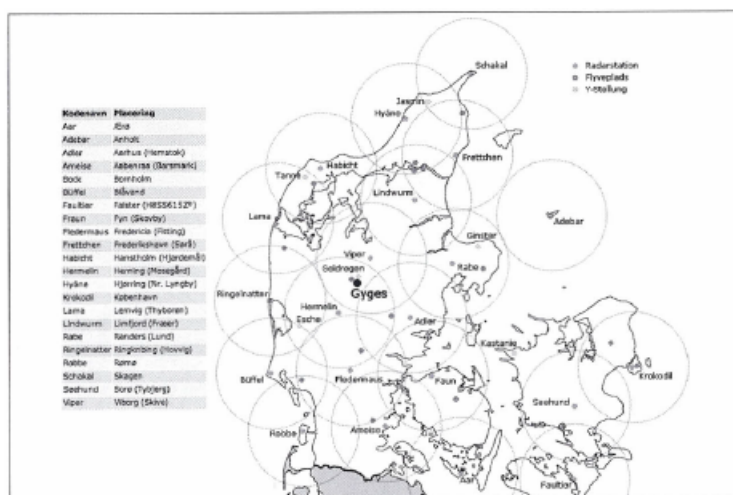
Flyvepladserne, hvorfra flyene lettede, dannede grundlaget for Luftwaffes operationer. Flyene, som opererede fra disse flyvepladser, var for det meste nat jagere, der skulle angribe fjendtlige bombemaskiner. I starten af 1942 opbyggede Luftwaffe et netværk af radarstationer. Det var ved hjælp af disse, at man guidede nat jagerne hen til de allierede bombemaskiner.

Oversigtskort over RABE radarstation, som den var placeret ved Ebeltoftvejen, på markerne mellem Lund og Krogsager.

- 1: Hovedindgang til lejren, med lille barak til vagterne
  2. Mandkabsbarakker til nr. 8 og 9
  3. Mandkabsbarakker til nr. 10
  4. Mandkabsbarakker 1stk
  5. Mandkabsbarakker 2 stk
  6. Kostforplejnings- og kontor barakker
  7. Hospitalsbygninger (murede med kælder under)
  8. Radar (Wiirzburg - Riese 7,9x7,5 m) rund
  9. Radar (Wiirzburg - Riese 7,9x7,5 m) rund
  10. Radar (Freya til fjernvarsling 9x9 meter) firkantet
  11. Vagtårn af træ - ca 25 m højt
  12. Vagtårn af træ - ca 25 m højt
  - 13.2 stk 37 mm luftværnskanoner
  14. Vandboring til lejren (drikkevand skulle dog hentes på en gård i Lund)
- Markeret: Pigtrådshegn, 5-6 m bred omkring lejren
 Markeret: Trådhegn langs med Ebeltoft landevejen, 2,5 m højt

Som regel var radarstationerne placeret med ca. 40 km's mellemrum og de bestod normalt af 2 stk. Wurzburg-Riese-radarer, 1 stk. Freyaradar, 1 stk. natjager-kontrolpost, samt andre tilhørende/supporterende bygninger.

Oversigt over Luftwaffes radarsystemer i Danmark. Kilde: www.atlantikwall.dk

Oversigt over Luftwaffes radarsystemer i Danmark. Kilde: www.atlantikwall.dk (billede)

Fra sommeren 1942 til september 1943 foregik alt taktisk og operationel kontrol/styring af nat jagerne fra Nachtjagdraumfuhrer 100 i Grove. I slutningen af 1943 ændrede man rapporteringsvejen, således at alle radarstationer i Danmark, skulle rapportere ind til "Zentralgefechtstand für Jagdabschnittsführer Dänemark" på flyvepladsen i Grove. Bunkeren, der husede denne funktion, var en 39.000m³ stor betonbunker med tilnavnet Gyges. Her samlede man alle informationer om fjendtlige aktiviteter fra radarstationerne, for på bedst mulig måde at kunne planlægge det næste træk.

De allierede var begyndt at gengælde de tyske terrorbombninger af England, specielt London, med bombninger af de tyske storbyer. Flere af de allieredes bomberuter mod Berlin gik gennem dansk luftrum. Derfor, og fordi tyskerne kendte til engelske planer fra 1. verdenskrig, som gik ud på at angribe Tyskland fra nord via en landgang i Jylland, ønskede tyskerne et stærkt luftforsvar i Jylland. Udover de allerede aktive

flyvepladser i Aalborg og Karup blev bygningen af 3 nye igangsat. En ved Haderslev, en ved Tirstrup, og endelig en ved Vandel.

På hjemmesiden AirmenDK er der omtalt en nedskydning af et allieret bombefly, som radarstationen RABE var en aktiv del af:
»Atter en rolig nat for RAF med kun 51 bombefly i luften på mineringsopgaver ved Texel, Frisiske Øer, Helgoland og Østersøen, 27 Lancasters fra 5 BG fløj til Østersøen, og R5679 var det eneste tab over fjendtligt område. Den engelske radioaflytningstjeneste kunne senere oplyse, at flyet var blevet skudt ned af en tysk nat jager fra III/ NJG fra Grove. Den tyske radarstation "Rabe" ved Randers fik tildelt en andel af nedskydningen.»
(Citat fra Flyvehistorisk Tidsskrift.) (FT 90-46-6)
Radarstationen ledte jageren hen til bombeflyet over radioen.

Dette fly Lancaster R5679 QR-O er her under reparation i august 1942. Under hjemturen fulgte flyet den planlagte rute næsten hen over "Rabe". Flyet styrtede ned ved Grønhøj nord for Karup den 25. september 1942. I 2013 blev en mindesten afsløret i Grønhøj! Kilde: www.airmen.dk/p114.htm

September måned 1944 begyndes afmontering af 3 stk. radarantenner, men kanonerne bliver stående til efter nytår 1945 - to på Lund og en på Krogsager Mark.

Kilder: www.airmen.dk www.atlantikwall.dk